

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 fr.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagy-Beckerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 95. szám.

Kedd, április 27.

Munka előtt.

Nagy-Beckerek, Április 27.

(—s) A költségvetés tárgyalása után járó husvétii szünet lejártával a képviselőház ismét fölveszi tanácskozásai elejtett fonalát, hogy a valódi munkához hozzálásson. Az ülészak eddigi idejét csak szóharcc töltötte be, amennyiben a nemzeti párt taktikai passzivitását a szélsőbal és a néppárt eszméleti passzivitása egészítette ki. Az a kérdés tódul tehát most élénk, hogy az ellenzéki pártok a pozitív munkával szemben, amelynek mielőbb meg kell indulnia, minő magatartást fognak tanusítani?

A lefolyt majdnem félelvi idő alatt az ellenzéki pártok egyetlenegy új életrevaló eszmét sem vetettek föl. Más pozitív alapja a magyar politikának és parlamentárismusnak nem maradt, mint a szabadelvű párt.

Mindenesetre nagyon is elérkezett az ideje annak, hogy a komoly munka a czéltalan banalitásokat és botránnyokat, a melyeknek eddig föl- és szemtanúi voltunk, megszüntesse. A legközelebbi napok törvényhozási teendői alkalmat adnak minden pártnak arra, hogy a komoly munkában való részvételi szándékát kimutassa.

Azután pedig a kiegyezési kérdések kerülnek sorra, amelyeknek tárgyalása különösen a közjogi alapon álló pártok tevékenységét fogja próbára tenni. A gazdasági és pénzügyi kiegyezés kérdéseiben a közjogi alapon álló ellenzék csakis előnyös szorgalmatokat tehet az országnak, ha a közjogi alap kérdését komolyan és szigorúan szembe előtt tartja; ellenben kárt okozhat, ha a közjogi alap ellenes ellenzéknek segítőjéül szegődik vagy pedig a kiegyezési kérdéseket csak arra tekinti alkalmul, hogy kormánybuktatási kísérletekkel próbálkozzék.

A komoly és nagy munka, amelynek küszöbén most állunk, természetesen a szabadelvű pártokra nézve a megpróbáltatással lesz egyértelmű. Most fog igazában elválni, hogy a szabadelvű pártnak számbeli gyarapodása egyuttal minőségileg is erősülést jelent-e erkölcsi erő és politikai

akcióképesség tekintetében. Amit a szabadelvű párt az ülészak eddigi folyamata alatt kiállt, az nagyon csekély erőpróba ilyen nagy pártra.

A csendes felirati vita és az unalmas költségvetési tárgyalás, nem tehetők próbára a szabadelvű párt erejét, sőt még az inkompatibilitás ürügye alatt intézett bármily heves támadások sem. Sőt ellenkezőleg talán inkább azt mondhatjuk, hogy ez a külső nyomás a belső tömörülésre lökést adott.

Amíg nem történt ellene komoly vállalkozás, addig talán kevésbé szoros volt az összetartás; de mihielyt az ellenzéki homlokzatról felvonuló támadás a párt létérdekeit fogta ostrom alá, a coházió annál intenzívebb lett.

Ilyen tömörülés után bizalomteljes várakozással nézünk eléje a szabadelvű párt működésének s meg vagyunk róla győződve, hogy szilárd egyérintelműséggel fog helyt állani olyan megegyezés mellett, amely az ország érdekeinek megfelel s a mellett Ausztria érdekeit is kielégíti, mert hisz szerződésről lévén szó, mellőzhetlen az, hogy mindkét szerződő fél megelégedve legyen.

Annak biztos tudatában és reményében nézünk eléje a kiegyezési kérdéseknek, hogy a szabadelvű párt szok helyes megoldására erkölcsi és politikai képességgel bírjon.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 28. Megyei rendkívüli közgyűlés.
Május 10. Közigazgatási bizottság.
Május 10. Schláger Antónia hangversenye.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hír. Báró Feilitzsch Berthold, Szabolcs vármegye főispánja vasárnap Budapestre utazott, honnan rövid tartózkodásra Nyíregyházára indul.

— Véglegesítés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Gramma Döme és Szabó Bertalan torontálvármegyei tanfelügyelői töltnököket jelen állásukban végleg megerősítette.

— A főjegyzői állás. Mint olvasóink előtt ismeretes, 8 fősége br. Feilitzsch Bertholdot, Torontál vármegye főjegyzőjét, kinevezte Szabolcs vármegye főispánjává s így ismét megüresedett a főjegyzői állás. A főjegyzői állás a május végén megtartandó tavaszi közgyűlésen fog választás útján betölteni, addig gr. Bethlen Miklós lesz értesülésünk szerint megbízva a főjegyzői teendők ellátásával. Tudva van az is, hogy Bethlen gr. vezető jelenleg a központi főszolgabírói hivatal, miután Bakálovich Agostont súlyos betegsége abban akadályozza. Értesülésünk szerint a központi főszolgabírói hivatalhoz Dániel Ferencz, a törökbecsei főszolgabírói hivatalhoz pedig Lowieser Imre van kiszemelve főszolgabírónak.

— Államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nikolics György újszentiváni, Jovánovics János ivándai, Misics János szerb-párdányi, Lázics Sándor szokai g. kel. szerb lelkészek részére 50 frtot, Jankovics Milóané thecei, Arnovlyevics Daňa mokriai, Zsicsics Rakilla szb-csanádi, Jovánovics Perszida szöregyi, Jovánovics Katalin helybeli g. kel. szb. lelkész özv. részére 25 frtot, Zsivkovics Dragolyub módosi, Boskovics Anna béga-szentgyörgyi g. kel. szb. lelkész egyenként 60 frt államsegélyt engedélyezett.

— A tanfelügyelő köruton. Steinbach Antal kir. tanfelügyelő Zombolyára utazott, hol tegnap megkezdte két hétre tervezett iskolalátogatását. Zombolyáról a tanfelügyelő több felső-torontáli községi iskoláit vizsgálja meg.

— Májusi előléptetések. A májusi előléptetések alkalmából Nagy-Beckereken a honvédségnél Farkas Jenő hadnagy főhadnagy, a közösknél pedig Ullrich Henrik őrnagy alvezredes, Poletilovics Alajos főhadnagy százados és Bartek Ferencz hadnagy főhadnagy lett.

— Május elseje. A belügyminiszter, mint a „P. L.” értesül, az összes törvényhatóságokhoz és rendőri közegekhez a munkások májusi ünnepélye ügyében körrendeletet intézett. A rendelet kiemeli, hogy azok az okok, melyek tavaly a májusi ünnepélyek eltiltását tették szükségessé, az idén is fennállanak s ezért a miniszter a májusi ünnepélyeket eltiltó végzését teljes mértékben fenntartja. A hatóságokat utasítja, hogy május elsején semmiféle felvonulásokat vagy tüntetéseket ne engedjenek; ugyancsak május elsején gyűléseket sem szabad tartani.

A „TORONTÁL” tárczája.

Villám és gőz.*

(Folytatás.)

Aránylag nagyon fiatal, mondom, mind a kettő, de azért valódi kékvérű nemesek, kiknek családja a legrégebbi korba nyúl vissza! Kivált a telegrafé!

Szinte az ókori perzsákra hivatkozhatik! Herodotus állítása szerint u. i. Mardonius, perzsa vezér jelző tüzekkel értesíté Sardesben levő királyát az elhagyott Athén megszállásáról. Es mi lett volna az ókori népek e jelző tüze, füstoszlepa, fáklyája más, mint telegráfunk ősapja: az optikai telegráf!

Perzsa, hogy az efajta jeladás, de sőt még a 100 év előtti pózna telegráf is, mely pedig 20 percz alatt 800 kilométerre volt már képes 1-1 jelt továbbítani, vajmi tökéletlennek mondható a mai electromos telegráfával szemben, mely időt és távolságot ugyezóiván nem is ismer egyáltalán! Mert hát mit használt pl., hogy Franciaországban utóbb 5000 kilométer távolságot felőlelő iflyajta jelző rudkészülék volt alkalmazásban, s mit ért, hogy 1600 óta a messzelátó is föl volt találva? Éjjel, vagy csak

* Itta és a nagybeckereki kereskedő ifjak egylete új helyiségének felavatása alszalmából rendezett estélyen felolvasta Gróf Vilmos, felső keresk. isk. tanár, egyl. alelnök.

egy kis kőd beálltával is hiábavaló volt minden öröklődés!

Midőn tehát a 40-es években a mai Morse gép hallatá első kopogtatását, ez annyit jelentett, tisztelt hölgyeim és uraim, hogy a civilizáció órájának mutatója nagyot haladt előre!

Már a múlt század végén is tettek ugyan egyes tudósok kísérleteket azon irányban, hogy az electromosságot jeladásra is felhasználhassák, Qarsted, dán fizikusnak kellett előbb, 1820-ban azon fontos fölfedezésére jutnia, hogy a villamos áram a mágnesűt majd jobbra, majd balra téríti ki helyzetéből, csak így létesíthették aztán Gauss és Weber, göttingi tanárok 1833-ban az első tős telegráfot, vagyis meghatározott számú és irányu lengésekből alkotott abc-jöket! És még ezen készülék is csak 3 év múlva vált Steinheil, müncheni professzor újabb javításai következtében . . . 5 kmnyire használhatóvá! Hozzá kellett még járulni ugyancsak Steinheil újabb fölfedezésének is, mely szerint maga a föld is electromos vezetőként használható föl, tehát az akkoráig szükségesnek tartott második drót nélkülözhető, más szóval az előállítási költségek 1/3 része megtakarítható; és hozzá kellett járulni továbbá ama még nagyobb jelentőségű fölfedezésnek, hogy az áram tartama alatt az általa körülfutott lágyvas mágnessé válik, megszakítása pillanatában ellenben a mágnesség is megszűnik, hogy ezen az alapon megszerkesztése az amerikai Morse és a sok előítéletet leküzdve végre 1843-ban érvénye-

siheise is époly egyszerű, mint zsenialis író-készülékét: a mai telegráfot!

Edison, Morseának most is élő honfitársa, e valóságos phänomen, kinek a telefon, a mikrofon, a fonograf és Isten tudja még hány hasonló büvös fölfedezést köszönhetünk az elektro-technika terén, egyszer csak föltalálta a fonofont is, vagyis beszélni a távolba vezeték nélkül. Midőn megvolt, ezt sugta a földszinten állva, készülékébe: „Ha megértette uram szavaimat, lengesse meg kalapját!” És a sok emeletes ház tetején ülő assistense . . . kalapot emelve adta tudtára, hogy a kísérlet sikerült!

Nos hát Morse előtt is kalapot emelhet az utókor! Egy pár titokzatos, kopogtatás a jeladó billentyűjén és a cikázó villámmal vetekedő édes testvér, a különböző anyagok pusztá érintkezéséből keletkező galván-áram akár 1000 meg 1000 kmnyi távolságra is csaknem ugyanzon pillanatban mágnessé változtatja a lágyvas-patkót, a jelfogót, ez rövidebb hosszabb időre magához vonzza az írókészülék emelőkarját és . . . megérkezett a pontok és vonalakból kombinált abc-jeleivel megszerkesztett telegramm! Mindent megszokik az ember, még ily cecdat is, a nélkül, hogy utóbb bámulatba ejtené! London és Adelaide ausztráliai város között 23000 kmnyi vonalat kell a villámszikrának befutnia, és alig kell hozzá több 3 óránál! Pedig még ezen rövid időnek is legnagyobb részét a közbeeső állomások technikai teendői veszik igénybe!

1880. okt. 1 én ugyancsak Australia Victoria tartományának kormányzójától 23 percz

— **A nagybecskereki jótékony nőegyesület** f. hó 25-én tartotta meg rendes évi közgyűlést, melyen az évi jelentést tudomásul vették, s a felmentvényt megadták. Az egyesület összes bevétele 2586 frt 64 kr, kiadása pedig 2419 frt 66 kr. volt. A szegények segélyezésére 752 frt 67 krt fordítottak. A jótékony nőegyesület ovodáját 226 gyermek látogatta, közülük 24 féldíjas és 13 teljesen díjmentes volt. Az egyesület tagjainak száma 60. Vagyon 11.130 frt 90 kr. Az 1897-re szóló költségelirányzat megállapítása után a választmány következőleg alakult meg:

Beller Eszter, Bielek Mihályné, dr. Demkó Pálné, Ifj. dr. Demkó Pálné, Engel Amália, dr. Haidegger Lajosné, Haidegger Odóáné, Hesse Petronella, Jarmaczky Sándorné, Kokits Luna, Lucács Miklósné, Menczer Ilka, dr. Mihálovics Ödönne, Müller Helén, Napholez Agostonné, dr. Perisics Zoltánné, dr. Pechl Szilárdné, zombori Rónay Jenőné, Stagelschmidt Ilka, Steinitzer Géza, öz. Schwarz Mihályné, Szalavikofszky Gizella, dr. Weiterschan Józsefné, Weisz Izidorné, Zsiros Vilma.

A számvizsgáló bizottság tagjaivá Kallner Józsefet, Menczer Lipótot és Steinitzer Gézát választották, az egyesület orvosává pedig dr. Weiterschan Józsefet. A választmányának, a számvizsgáló bizottságnak s az elnökségnek buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. A Vécsy Istvánné elnökle alatt álló derék egyesület Nagybecskereken a felebaráti szeretet erényeit már évtizedek óta gyakorolja; szegényeink szenvedéseikben tőle kapnak enyhülést s vigasztaló részvétet. Rokonszenves működésük iránt teljes bizalommal is viseltetik a város közönsége s évenként számosan küldenek hozzá jótékony cselra szánt összegeket. Azonkívül ovodáját állandóan szívesen látja s ezzel a magyar nyelv terjesztése körül hervadhatlan érdemeket szerzett magának Nagybecskereken. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy ezeknek kifejezést adhassunk s az egyesületnek további működéséhez az ég áldását kívánhassunk.

— **Eskülvő.** Dr. Röhrich Jakab nagy-szentmiklósi gyakorló orvos a napokban esküdött örök hűséget Braun Margitnak Billéden.

— **Pancsovai hírek.** Levelesünk írja: A belügyminiszter jóváhagyta a városi közgyűlés azon határozatát, melyvel a már megállapított 64%-os községi pótdókat 14%-al emelte. — Egyben jóváhagyta a miniszter az éjjeli örök intézményének megszüntetését is.

— **Tanító és tanítónő választás.** Grób Béla főszolgabíró elnökle alatt a napokban ejtették meg a tanítónőválasztás Nagy Bikácson, Topolyán pedig a tanítóét. Megválasztottak Nagy-Bikácson Hoffmann R., — Topolyán Frankó Vilma kisasszony; pályázó volt N. Bikácson 4, Topolyán 17, Basahidon e hó 21-én megtartott ovodánál választásán Pasity Katicza okleveles ovónő lett egyhangulag megválasztva.

— **Vidéki hírlapírók szövetsége.** A vidéki hírlapírók szövetségének igazgató tanácsa vasárnap Szegeden tartotta ülését, melyen az ország összes nagyobb városai voltak képviselve. Ott voltak: Szávay Gyula (Győr), Barát Armin és Lendvai Miklós (Temesvár), Edvi Illés Károly (Arad), Tiszti Lajos (Arad), dr. Brájjer Lajos (Nagy-Becskerek), Kafherr Béla (Szombathely), Lenkei Lajos (Pécs), Bibó Lajos (H. Vásárhely), Benedek Árpád (Arad), Fehér Dezső (Nagy-Várad), Csányi János, Palócz László, Békési Antal, Liptay Károly, Szmolleny Nándor Kisteleki Ede, Tömörkény István és Ujlaki Antal (Szeged). Az egyes igazgatósági tagok és helyi bizottságok jelentései fényes tanujelét adták annak, hogy nemcsak az újságírók tették meg kötelességüket, midőn egy oly alap létesítésén fáradtak, mely a hírlapírók aggkorára vagy szükség esetén megóvja a nyomortól és elzúllástól, de a társadalom is örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy azokat támogassa, kik naponta önzetlen munkával szolgálják a közügyet. A szövetségnek jelenleg van 112 rendes, 600 pártoló és 132 alapító tagja. A törzsvagyon az ország különböző részeiben rendezett mulatságok tiszta jövedelmével együtt jelenleg 23639 frtot tesz ki. Miután a különböző jelentések örvendetes tudomásul vétettek, az igazgatóság kimondta, hogy a szövetség pénzei kizárólag központilag vagyis Szegeden kezelendők. Kimondta továbbá, hogy csatlakozik a budapesti hírlapírók azon mozgalomához, mely a sajtószabadság teljes megvédésére irányul. — Schlauch biboros érseket a szövetség nevében 50 éves jubileuma alkalmából a nagyváradi helyi bizottság fogja képviselni. A gyűlés után az igazgatóság tagjai a szegedi kollegák szíves meghívására vig lakomára gyűltek össze az Európa-szálló éttermében.

— **Vasúti hír.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint f. é. május 1-jétől kezdve Budapestről Bécsbe és viszont kombinált vasúti és hajó menettérrel jegyek fogynak kiadni, melyekkel az utazás Budapest keleti vagy nyugati pályaudvarról Bruckon vagy Marcheggén át a vasuton, Bécsből Budapestre pedig a cs. kir. dunagőzhajózási társaság hajóival tehető meg. Ezekhez hasonló menettérrel jegyek Pozsonyból Bécsbe és viszont is kiadnak. Az ezen jegyekre vonatkozó menetárakat és határozmányokat tartalmazó díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárutási osztályában (Csen-gery-utca 33. sz.) 10 kr-ért kapható.

— **A cselédek hadmentességi adója.** A pénzügyminiszterium kimondta, hogy a cselédek hadmentességi adójáért minden esetben és pedig tekintet nélkül arra, vajjon a hátralék régebb keletű e, vagy nem, az a gazda felelős, kinél a díjköteles tényleg szolgálatban áll.

— **Az ötkoronás ezüstpéncz.** Ertesülésünk szerint az új ötkoronás ezüstérmének, melynek veretését a pénzügyminiszter a budgetvita alatt jelezte, mintája elkészült. Az új pénz azonban csak 1898. évi január 1-én kerül forgalomba.

— **A nagybecskereki kerékpár-egyesület** életrevalóságának folyton új tanujelét adja. F. hó 25-én, vasárnap mintegy 25 tagja, hölgyek és urak sikerült kirándulást rendezett Écskára, mely vállalkozás, tekintve a bizonytalan időjárás s a folytonos eszések által e cselra nem éppen legalkalmasabb utakat, a derék sport-üzök rátermettségére vall. Mint az egyesület elnökségétől értesülünk, május hó 1-én d. u. 3 órakor Klekkré, május hó 2-án d. u. 2 órakor pedig Meleuczére terveznek kirándulást; az elnökség elhatározta továbbá, hogy ezentúl a kirándulásokra nem fog külön értesítéseket kibocsátani, hanem mindenkor a „Torontál” utján fogja tagjait e szándékáról értesíteni, egyúttal a vármegyei tiszti nyusedij-palota sarkán, Rósa Ignác kereskedése előtti oszlopon, kifüggeszti egyleti — két fehér — zászlóját annak jeléül, hogy a „Torontál” utján közzétett kirándulást nem halasztották el. Azonkívül elhatározta e derék sport-szövetkezet, hogy ugyanott a zászló alatt egy táblát alkalmaztat, melyen a kirándulás célját és a gyülekezés idejét tudatja a résztvevni szándékozók. A gyülekezés helye mindenkor a „Ferencz József”-tér.

— **A kormányos tragédiája.** Temesvárról írják, hogy az ottani kórházban tegnap meghalt Szavin András nagybecskereki illetőségű kormányos. A szerencsétlen ember a napokban Utvinnál leesett egy teherhajóról és olyan súlyos agyrázkódást szenvedett, hogy azonnal beállították a temesvári kórházba, hol rövid szenvedés után kiadta lelkét.

— **Műkedvelői előadás.** A nagybecskereki szerb egyházi dalegylet, mely számos ízben adta életrevalóságának tanujelét, tegnap este egy minden ízben sikerült műkedvelői előadást rendezett a saját pénztára javára. A városi színház egészen megtelt előkelő közönséggel, mely mindvégig feszült figyelemmel kísérte az érdekes darabot. Szinre került a „Határvidékiek” című színmű, melyben különösen Mateics Milán (Andria), Kupuszárovics Jenő (Száva), Popovics Bogdán (korcsmáros), Gruncsics Dusan (kocsis) urak, Milovanov Zsófia urnő továbbá Vilovszki Mária, Popovits Beba Hornung Mariska kisasszonyok mutatták be a műkedvelők közepszerűségén felül álló alakító képességüket. A cigányzenekart Preis Javoranky karnagy vezényelte, ugyancsak ő szerezte a darab fülbemászó szép zeneszámait is. Az előadást táncz követte a Koronában, mely reggelig tartott.

— **Tolvaj szerető.** Két hónapja történt, hogy Rotter Sámuel szarádi lakostól lakásán, a pénztárczájából ismeretlen módon 9 drb száraz és 10 drb tizest, összesen ezer forintot elloptak. Az eset nagy feltűnést keltett annak időjén, a csendőrség sokáig hasztalanul nyomozott a tettes után. A minap azonban a csendőrség nyomára jött, hogy Rotternek titokban régebb idő óta viszonya van egy ottani férjes fiatal szerb menyecskével, a kit nem említett akkor, mikor a lopás körülményeire kihallgatták. A csendőrség

mulva érkezett Balmoralba, a skót földön időző angol királynő kezéhez a melbournei kiállítás megnyitását tudató telegramm! Sőt a st. louis-i telegráf igazgatójának üdvözölő sürgönye már 5 $\frac{1}{4}$ perc alatt megtette Dom Pedro Brazília akkori császárához a 10.000 kmnyi utat!

Ime, erre képes a mi mai igénytelen küsejü telegráfgepünk! A nagyobb állomásokon alkalmazott, közvetlenül a papírszalagra betűket nyomó Hughes-féle újabb gépeket csak úgy melleleg említem.

Morae világra szóló találmányának érvényesülése óta lázas tevénytégét fejtettek ki mindenfelé, hogy a föld hátát, sőt nemcsak a hátát, de gyomrát és véredényeit: a folyókat és tengereket is, mentől több irányban behálózják telegráf-drótokkal.

Hogy mit várhatunk e tekintetben a jövőtől, arról most is fogalmat alkothatunk magunknak, ha városunk utcáiban széttekintünk: telegráf, telefon- és elektromos fényvezetékek a drótozó tudomány valóságos mester művévé szövdik itt össze, ugye?

Azt azonban kevesen sejtik, hogy mily heroikus küzdelembe kerül olykor-olykor a telegrafvonalak létesítése és fenntartása!

Vagy nem titáni munka-e valósággal, amit ama névtelen hősök végeznek, kik ezer meg ezer mézsa anyagot sokszor száz meg száz mérföldről kénytelenek összehordani, úserdőket irtva, vadállatok és még vadabb emberekkel, élelemhiánnyal, gyilkos klímával küzdve?!

Mily keserves lehet pl. Kurland homokos tengerpartján a munka, midőn két telegráf pózna vonzolásához 4—5 ló is alig elegendő? Vagy mily sziphusi Senegambian, melynek talaja süppedékes, kőnek irmagját sem találni, de annál többször megsemmisíti a kész vezetéket eső, vihar, prairie-égés! Es hányszor döntik ki elfáradtak a póznákat vagy zúzzák szét a porcellán szigetelőket a majmok!

Hisz még mindlunk is mennyi kárt okoznak a zivatatok. 1879-ben csupán Németországban 5400 km. vezeték rongálódott meg 5 millió márká értékben. Aztán a jeges hó sulya, mely 2—2 pózna közt sokszor 10 mázsát is kitesz, az idő foga, a rovarléczák után kutató harkály kopácsolása, a zugó oszlopban méheket sejtő medve, a vásott gyerekek apraja és nagyja, mind, mind ellensége a telegráfnak.

Ez indította már régebben a civilizáció fáradhatatlan bajnokait arra, hogy földalati vezetékekkel (kabel-lel) tegyenek próbát, de bizony nem igen boldogultak vele, kivált míg a guttaperché, ezt a kitűnő szigetelő anyagot nem ismerték. Mindazonáltal mégis van ily száraz-földi kabel, az egész földön tán tízezer km., sőt nálunk is imitt amott vagy 4—5 km., pl. Gombos és Erdőd közt a Duna fenekén 900 m., aztán a másik három nagyobb folyónkban is.

Annál nagyobb jelentőségűek azonban a tengeri kabelek. Sokrétű, jól elszigetelt fémhuzalokból alkotott kötelek ezek, számra ma már mintegy ezer és összes hosszúságuk körül-

belül kétszáz ezer km. A tenger mélyébe való sülyesztésüket külön e cselra szolgáló hajóóriások végzik és a költségek természetesen igen tetemesek, átlag 4000 frt kmterenkint, míg a száraz-földi kabel kmterje 3000 frtba, a földfeletti vezeték pedig csak körülbelül 600—700 frtba kerül kmterenként.

A legelső tengeri kabel Európa és Amerika közt létesült 1854-ben és 5 millióba került, 3 hét mulva azonban megszünt működni, midőn csak éppen 4000 szót továbbítottak rajta, egy egy szó tehát . . . 1200 frtnál is többbe került! Drága multság!

Mindazonáltal hála az emberi kitartásnak, bár sok ellenséggel, halakkal, férggekkel, hajók vasmeccskáival kell folyton küzdeni, és bár a kár javítása de főleg kipuhatólása rendkívül sok leleményességgel és költséggel jár, mégis folyton több meg több tengeri kabel lép az emberiség szolgálatába és teljesíti híven feladatát.

Összesen ma mintegy 60—65000 telegráf-állomás van csupán Európában közel százezer gép működik, leginkább Morse-félek és csak szórványosan a már említett betűnyomós gépek, melyeket 1868-ban talált föl Hughes.

Kissé soká is időztem tán már a telegráfnál, e kedves, okos kis jószág nál; térjünk már most át a vasút történetére.

A locomotiv, miként már bevezető soraimban említettem, csaknem egykoru az electromos telegráffal. Ép a napokban halt meg Franciaország legeslegeslo mozdonyvezetője.

(Vége köv.)

csakugyan a kedvesnél meg is találta a pénzt kevés híjjával, ki beismerte, hogy a pénzt ő lopta el azon este, a mikor Rotternek álom jött szeméire.

— Az utazó közönség figyelmébe. A kereskedelemügyi miniszter Torontál vármegye közigazgatási bizottsága kérelmére intézkedett, hogy a Nagy-Becskerekéről a magyar kir. államvasutak vonataira utazók a Nkikinda nbecskereki vasúttársaság indóházán a pénztárnál zónajegyeket, az állami és vármegyei tisztviselők pedig fél zónajegyeket kapjanak. Ezen intézkedés főképen a Budapestre este utazó tisztviselőkre nézve kényelmes, mert a Nkikindától Budapestre szóló féljegyet már Nagy-Becskereken megválthatják és így Kikindán nem kell jegyváltás czéljából kiszállniok. De előnyös ez azon utazókra is, kik Budapestet át Fiume, Kassa, Kolozsvár stb. felé, midőn a nyugoti pályaudvarról a keletre kénytelenek átkocsizni, az idő pedig oly rövid, hogy néha jegyváltásra sem elég. Ezek Nagy-Becskereken válthatnak két XIV-es zónajegy, a tisztviselők pedig két féljegyet, melyekkel Kikindáról Budapestig és onnan tovább bárhová, anélkül, hogy a zónajegy akár N-Kikindán akár Budapesten le kellene bélyegezni, — csupán a jegyre kell felírni, hogy honnan-hová utazik.

— Nyilassy Mátyás, a vidék egyik legjobb kómikusa, meghalt. Nyilassy Aradon, Debreczenben, Nagyváradon és a budapesti szinkörökben szerepelve, mindent meghódította a közönséget, a mely a mindig jókedvű színészen mindenkor kitűnően mulatott. Nyilassy híres volt arról, hogy soha szerepet nem tanult és hogy nem egy igazgatót és rendezőt ejtett kétségbe késéseivel. Mert ha jó színpadban mulatott, csak erőszakkal tudták a színpadra vinni. Mindazonáltal olyan természetes és kacagtató volt játéka, hogy a director s közönség még hibái dacára is nagyon szerette.

— A felborult kocsi. Pancsovai levelezőnk írja: Emlegettem a napokban, hogy a múlt héten felborult a pancsovai töltésen egy kocsi s az abban ülő Csáki Zsuzsánna, Csáki Gábor felesége kiborult a lábát. Annak idején beszélték a kórházba, hol azonban tegnapelőtt meghalt. A lábtörés ugyanis nem volt egyedüli baja, mert az asszony az esés követ kezében belső sérüléseket is szenvedett.

— Megszűnt sertésvész. Nagykikinda, Károlyliget, Seultour és Kis-Zombor községekben, mint lapunkat értesítik, megszűnt a sertésvész, minek folytán a nevezett községek határait feloldották a zár alól.

— Veszett eb. Nagy-Tószegről írják, hogy ott egy veszett kutya megmarta szombaton Frauenhoffer Antal borbélyt és a kis 11 éves Mayer Évát. Mindkettőjüket felszállították Budapestre a Hőgyes-féle intézetbe, a kutyát pedig lebunkózták.

Irodalom.

* „Ilyen még nem volt!“ — Ezen szálló igével vezettük be nemrég az „Ezeréves Magyarország“ első számának ismertetését. A Laurencic-féle díszes félhavi folyóiratnak második és harmadik száma megerősíti kedvező nyilatkozatunkat, melylyel ezen ép oly eredeti, mint hazafias vállalatot illettük. Az illusztrációk csodaszépek és sok tekintetben még tetszetősebbek, mint az első füzetei. A 2. és 3. füzeten van 18—18 kép, melyek az új budapesti vásárosarokokat, a kir. Kuria pompás épületét, az aszódi javító intézetet sat. sat. bemutatják. A szöveg nagyon érdekes és változatos. — „A magyarok külföldön“ című rovatban találkozunk a berlini és a párisi magyarok életét ismertető, érdekes tárczákkal. Szakavatott írók foglalkoznak behatóan irodalmi, művészeti és zenei életünkkel. A magyar népeletről merített érdekes humoros elbeszéléseken kívül találunk még egy egy cikelyt, melyben Eichner igen érdekesen ismerteti a fővárosi állami rendőrséget. Az Ezeréves Magyarország (Budapest, V., Váci-körut 78.) ajánljuk újra olvasóink figyelmébe. Előfizethetni negyedévenként is 1 frt 80 krért (az ingyenes jutalomképpel együtt).

Legujabb hírek.

Fejérváry miniszter Szegeden.

Szeged, április 26. Fejérváry báró honvédelmi minisztert a szegedi 46-odik gyalogezred abból az alkalomból, hogy az ezredtulajdonosságának 10-ik évét betöltötte, legutóbb melegen üdvözölte. Ezt az üdvözlést Fejérváry ma tüntetőleg személyesen megköszönte. Déllelőtt fél 11 órakor gyorsvonattal Szegedre érkezett s egyenesen a 46-ik gyalogezred laktanyájába hajtatott, ott az ezred tisztikara tiszteletére diszebédet rendezett, melyen Trappel ezredes első sorban 6 Felségét, azután az ezred tulajdonosát köszöntötte föl. Fejérváry az ezrednek őszinte köszönetet mondott és örömet fejezte ki a fölött, hogy ilyen derék ezrednek lehet a tulajdonosa. A legénység megvendégelésére 300 forintot utalványozott és délután Deszkre leányához utazott.

A nagybeteg Helfy Ignác.

Budapest, ápr. 26. Müller Kálmán tanár ma Helfy Ignác állapotában némi kissé javulást konstataált. A szívverés kissé erősödött és a pillanatnyi veszély megszűnt. Mindezzel Helfy állapota még mindig fölöttébb aggasztó.

Új templom Szegeden.

Szeged, ápr. 26. Szegeden nagy fogadalmi templomot fognak építeni, e templom felépítésére tudvalevőleg Bonaz püspök százezer forintot adott, mely összeget a város is kipótolta. Ez összeg ma már annyira növekedett, hogy elhatározták a terv megvalósítását.

Merénylet az olasz király ellen.

Budapest, ápr. 26. Az Umberto király ellen elkövetett merénylet ügyében Astendo főügyész befejezte a vizsgálatot, melynek eredménye ugy általánosságban, mint részleteiben igen kedvezőtlen. Anonkában több anarchista fogtak el, a kik a merénylettel összefüggésben állanak.

Chimay herceg párbaja.

Budapest, ápr. 26. Az Echo de Párisban a minap egy cikk jelent meg, mely Ward Klárával foglalkozott s melyet Caraman-Chimay herceg sértőnek talált magára nézve. A cikket Clemenceau írta, a kitől a herceg elégtételt kért. Az ügyet fegyveres uton intézték el. Mint Párisból táviratozzák, ma történt meg közöttük a kardpárbaj Páris közelében. A párbajban Clemenceau jobb karján, a herceg vállán kapott sebet.

Táviratok.

A király Oroszországban.

Budapest, ápr. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ferencz József király ma délelőtt 10 órakor érkezett meg Pétervárra. A pályaudvaron, mely orosz zászlókkal van díszítve, határtalan lelkesedéssel fogadták megérkezését.

A görög-török háború.

Budapest, április 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Athénből telegrafálják: Manosz ezredes elhagyta Artát és folytatta útját Janina felé. — Trikalában a vasuti vonal szétrombolása következtében több ezer ember szorong a legkésőbbi helyzetben. A távozás teljesen lehetetlen. A lakosok el vannak a legrosszabbra is készülvén.

Budapest, április 27. (A „Torontál“ eredeti táv.) Londonból jelentik, hogy komolyan felmerült a kérdés, vajjon ne avatkozzanak-e be a hatalmak a törökök győzelmes előnyomulásába?

A tőzsdéről.

Budapest, április 27. (A nbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 6.90—91, buza tavaszra 7.65—67, buza május-juniusra —, tengeri 3.34—35, zab —, repce 10.55—60. Buzában a kínálat és vételkedv lanyha, forgalom 15.000 mm.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a szolnoki műhelytelepen előállítandó műhelyépületek létesítésére szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestben a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magas építményi ügyosztályában (Teréz-körut 56. II. lépcső IV. em. 27. sz. ajtó) és Aradon az üzletvezetőség pályafenntartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1897. évi május hó 4 én déli 12 óráig kell benyújtani alólirott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz-körut 56. sz. II. em. 10. ajtó).

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenkint 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat a Szolnokon létesítendő műhelyépületek munkáinak előállítására.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon 1897. évi május hó 3 án déli 12 óráig 4000 azaz négyezer o. é. forint bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letéjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1897. évi április hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjartatik.)

Hirdetések.

21291. szám 1897.

Torontál vármegye alispánjától

Pályázati hirdetmény.

N-Becskerek rendezett tanácsu városnál elhalálozás folytán megüresedett s választás útján betöltendő városi pénztárnoki állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: 1000 frt évi fizetés s 200 frt évi lakbér.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. vonatkozó szakaszaiban körülírt képességet igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket hozzám folyó évi május hó 10-éig nyujtsák be.

Pályázó megválasztása esetében a városi szervezési szabályrendelet szerint a pénztárnok évi fizetésének kétszeresével felérő biztosítékot készpénzben vagy értékpapírokban azonnal köteles letenni.

Dr. Dellimanics,
alispán.

435—32

Fiu gyermek-ruhák és felöltők nagy választék és a legjobb kivitelben. Legolcsóbb bevásárlási forrás Kovács Gedeon-nál Nagybecskereken. Minden darabon nyomtatott szabott ár.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. évi október hó 15-től.

Nagybecskerek—Nykikinda				Nagykikinda—Nbecskerek				Nagybecskerek—Pancsova				Pancsova—Nagybecskerek			
Sz.v.	V.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	V.v.
1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Versecz	ind.	—	355	Budapest ny. p. u.	ind.	700	815	Budapest ny. p. u.	ind.	815	700	Pancsova . . .	ind.	748	304
Pancsova	"	643	34	Temesvár	"	925	925	Nagy-Kikinda	"	100	415	Torontálalmás	"	801	321
Nagybecskerek	"	545	1155	Nagykikinda (v.)	"	415	100	Nagybecskerek	ind.	516	802	Ferenczhalom	"	811	334
Ellemér	"	604	1214	*Váalom	"	440	126	Nbecskerek-Bpart	"	521	807	Czrepája	"	825	352
Melencze	"	627	1238	Karlova	"	505	146	*Nbkerek Gyártelep	"	530	819	Tor.-Vásárhely	"	845	418
Kumán	"	645	1255	Beodra	"	525	159	Sándorudvar	ind.	538	848	Antalfalva	"	855	433
Törökbecse-Aracs	"	711	121	*Vinczeér	"	530	210	Ecska-Zsigmondf.	"	553	902	Ozora	"	917	500
*Vinczeér	"	736	146	Törökbecse-Aracs	"	620	243	Tomasoócz	"	624	946	Tomasoócz	"	935	521
Beodra	"	747	148	Kumán	"	644	304	Ozora	"	638	1004	Ecska-Zsigmondf.	"	1002	552
Karlova	"	758	209	Melencze	"	711	325	Antalfalva	"	700	1031	Sándorudvar	"	1015	606
*Váalom	"	815	226	Ellemér	"	734	345	Tor.-Vásárhely	"	715	1054	*Nbkerek-Gyártelep	"	1032	616
Nagykikinda (v.) érk.	840	251	1045	Nagybecskerek	érek.	752	403	Czrepája	"	738	1112	Nbecskerek-Bpart	"	1033	630
Temesvár	"	132	531	Pancsova	"	1158	806	Ferenczhalom	"	744	1130	Nagybecskerek érk.	1036	633	
Budapest	"	125	740	Versecz	"	—	915	Torontálalmás	"	753	1142	Nagykikinda	érek.	351	1045
"	"	650	—	"	"	—	—	Pancsova . . . érk.	806	1158	Budapest ny. p. u.	"	840	645	

Oda					Nagybecskerek - Zombolya.					Vissza					Oda					Szécsány - Versecz					Vissza													
Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.									
1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3									
700	475	1035	1039	654	ind. Budapest ny. p. u.	ind. Budapest ny. p. u.	ind. Budapest ny. p. u.	ind. Budapest ny. p. u.	ind. Budapest ny. p. u.	655	—	—	—	—	Nagybecskerek-Béapart	ind. Szécsány . . . . . érk.	726	855	1140	824	355	711	838	409	737	ind. Bóka	718	842	1125									
1035	1039	654	1048	702	ind. Nagybecskerek . . . érk.	ind. Nagybecskerek . . . érk.	ind. Nagybecskerek . . . érk.	ind. Nagybecskerek . . . érk.	ind. Nagybecskerek . . . érk.	824	355	711	838	409	érek. Zsebely	—	—	—	ind. Kanak	656	825	1105	838	409	737	1023	855	426	746	ind. Ólécz	647	817	1053					
1039	654	1048	702	564	" N. Becskerek-Bpart. "	" N. Becskerek-Bpart. "	" N. Becskerek-Bpart. "	" N. Becskerek-Bpart. "	" N. Becskerek-Bpart. "	1023	855	426	746	1023	" Szécsénfalva-Rároaz-Istv. "	638	808	1042	érek. Kanak	—	—	—	" Györgyháza	625	735	1021	1023	855	426	746	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053
1048	702	564	1056	711	*N. Becskerek gyártelep ind.	*N. Becskerek gyártelep ind.	*N. Becskerek gyártelep ind.	*N. Becskerek gyártelep ind.	*N. Becskerek gyártelep ind.	1023	855	426	746	" Nagymargitta	603	733	950	" Loudontanya	554	724	939	" Szécsényfalva-Rároaz-Istv. "	638	808	1042	ind. Ólécz	647	817	1053									
1056	711	605	1109	724	érek. Sándorudvar . . . . . érk.	érek. Sándorudvar . . . . . érk.	érek. Sándorudvar . . . . . érk.	érek. Sándorudvar . . . . . érk.	érek. Sándorudvar . . . . . érk.	1023	855	426	746	" *Lajosmajor	805	424	941	" *Sziattyutelep	546	716	929	" Györgyháza	625	735	1021	ind. Ólécz	647	817	1053									
1109	724	619	1115	732	ind. Pancsova f. elág. ind.	ind. Pancsova f. elág. ind.	ind. Pancsova f. elág. ind.	ind. Pancsova f. elág. ind.	ind. Pancsova f. elág. ind.	1023	855	426	746	" *Lajosmajor	805	424	941	" Bethlentanya	536	705	916	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053									
1115	732	626	1121	740	" Lázárföld	" Lázárföld	" Lázárföld	" Lázárföld	" Lázárföld	1023	855	426	746	" *Lajosmajor	805	424	941	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053									
1121	740	633	1133	754	" *Pusztá Kenderes	" *Pusztá Kenderes	" *Pusztá Kenderes	" *Pusztá Kenderes	" *Pusztá Kenderes	1023	855	426	746	" *Lajosmajor	805	424	941	" Verseczrét	520	650	859	" Loudontanya	554	724	939	ind. Ólécz	647	817	1053									
1133	754	643	1145	807	" *Lajosmajor	" *Lajosmajor	" *Lajosmajor	" *Lajosmajor	" *Lajosmajor	1023	855	426	746	" Szárcsa	754	413	927	" *Verseczrét	515	645	853	" *Sziattyutelep	546	716	929	ind. Ólécz	647	817	1053									
1145	807	643	1155	815	érek. Szécsány (vend.) ind.	érek. Szécsány (vend.) ind.	érek. Szécsány (vend.) ind.	érek. Szécsány (vend.) ind.	érek. Szécsány (vend.) ind.	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" Bethlentanya	536	705	916	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053									
1155	815	654	1165	824	ind. Béapart felé ind.	ind. Béapart felé ind.	ind. Béapart felé ind.	ind. Béapart felé ind.	ind. Béapart felé ind.	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053									
1165	824	654	1175	834	ind. Versecz f. elág. érk.	ind. Versecz f. elág. érk.	ind. Versecz f. elág. érk.	ind. Versecz f. elág. érk.	ind. Versecz f. elág. érk.	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" Verseczrét	520	650	859	" Loudontanya	554	724	939	ind. Ólécz	647	817	1053									
1175	834	654	1185	844	ind. Szécsány . . . . . ind.	ind. Szécsány . . . . . ind.	ind. Szécsány . . . . . ind.	ind. Szécsány . . . . . ind.	ind. Szécsány . . . . . ind.	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" Bethlentanya	536	705	916	ind. Ólécz	647	817	1053									
1185	844	654	1195	854	" Módos	" Módos	" Módos	" Módos	" Módos	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Györgyháza	625	735	1021	ind. Ólécz	647	817	1053					
1195	854	654	1205	864	" *Fény	" *Fény	" *Fény	" *Fény	" *Fény	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053					
1205	864	654	1215	874	" Párdány	" Párdány	" Párdány	" Párdány	" Párdány	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053					
1215	874	654	1225	884	" Jánosföld	" Jánosföld	" Jánosföld	" Jánosföld	" Jánosföld	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053					
1225	884	654	1235	894	" O-Telek	" O-Telek	" O-Telek	" O-Telek	" O-Telek	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053					
1235	894	654	1245	904	" Óregfalva	" Óregfalva	" Óregfalva	" Óregfalva	" Óregfalva	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053					
1245	904	654	1255	914	" Terontál-Ujvár	" Terontál-Ujvár	" Terontál-Ujvár	" Terontál-Ujvár	" Terontál-Ujvár	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053					
1255	914	654	1265	924	" Csena	" Csena	" Csena	" Csena	" Csena	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053					
1265	924	654	1275	934	" Kurjácska	" Kurjácska	" Kurjácska	" Kurjácska	" Kurjácska	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053					
1275	934	654	1285	944	" Kécsa	" Kécsa	" Kécsa	" Kécsa	" Kécsa	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053					
1285	944	654	1295	954	" Klári	" Klári	" Klári	" Klári	" Klári	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053					
1295	954	654	1305	964	" Uj-Zombolya	" Uj-Zombolya	" Uj-Zombolya	" Uj-Zombolya	" Uj-Zombolya	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Tor. Zichyfalva	613	743	1006	ind. Ólécz	647	817	1053					
1305	964	654	1315	974	érek. Zombolya . . . . . ind.	érek. Zombolya . . . . . ind.	érek. Zombolya . . . . . ind.	érek. Zombolya . . . . . ind.	érek. Zombolya . . . . . ind.	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep	754	413	927	" *Verseczrét	520	650	859	" *Femespaulis	527	657	906	" Nagymargitta	603	733	950	ind. Ólécz	647	817	1053					
1315	974	654	1325	984	" Budapest ny. p. u. "	" Budapest ny. p. u. "	" Budapest ny. p. u. "	" Budapest ny. p. u. "	" Budapest ny. p. u. "	1023	855	426	746	" *Sziattyutelep																								